

**РЕПУБЛИКА СРПСКА
ОПШТИНА МОДРИЧА
НАЧЕЛНИК ОПШТИНЕ**

**ГОДИШЊИ ИЗВЈЕШТАЈ
о реализацији пројеката економског развоја у 2023. години**

Модрича, мај 2024. године

I Увод

У оквиру програма и пројеката које Општинска управа проводи, значајан дио се односи на програме и пројекте који су у потпуности или дијелом финансирани донаторским средствима. Највећи дио пројеката припрема и имплементира Одсјек за локални економски развој и европске интеграције уз подршку надлежних одјељења, јавних установа, невладиних организација и осталих учесника. Општина Модрича је најчешће и носилац или главни апликант пројекта, мада се неријетко појављује као и партнер на пројекту.

У извјештајном периоду, припремљена су и кандидована 32 пројекта у вриједности **3.444.836,74 КМ**, од којих је одобрено 12 пројеката укупне вриједности **730.938,36 КМ**. За 16 кандидованих пројеката нису познати резултати, док су 4 пројекта одбијена. И ове године је настављено са додјелом субвенција предузећима и предузетницима по основу Правилника о условима и начину остваривања новчаних подстицаја за подршку сектору малих и средњих предузећа и предузетника Општине Модрича, гдје је Општина из свог буџета обезбиједила 60.000,00 КМ, од чега је утрошено 52.000,00 КМ.

Сви реализовани пројекти су били усмјерени на подршку унапређењу пословања локалних привредника и предузетника, унапређење квалитета живота грађана кроз оснаживање локалног нивоа власти, услуга и инфраструктуре, те јачање демократске одговорности и социјалне укључености.

Поред пројеката, реализован је и низ других активности које су позитивно утицала на економски развој наше локалне заједнице.

У фебруару 2023. године је на сједници Скупштине општине усвојена Ревидирана стратегија развоја општине Модрича 2017-2026. године, те је Одсјек израдио спроведбене документе за усвојени документ.

Такође, у претходној години су одржане 3 сједнице Привредног савјета, те два пута су организовани Дани отворених врата, гдје су привредници, предузетници и грађани могли заказати састанак са начелником општине и том приликом добити неопходне информације.

Започела је и реализација три пројекта са USAID-ом, „Пројекат помоћи локалној управи- LGAA“, „Diaspora invest“ и израда „Програма подршке развоју пословног сектора Општине Модрича 2024-2026.“, чија ће имплементација допринијети унапређењу сарадње између локалне заједнице и пословног сектора и унаприједити рад Општинске управе.

Предмет ове информације је преглед пројеката које је Општинска управа припремила и кандидовала ка различитим домаћим и међународним донаторима у периоду од 01.01-31.12.2023. године. Битно је нагласити да ће се овде обрадити искључиво пројекти који су финансирани или суфинансирани донаторским средствима, док ће се улагања у капиталне инвестиције, развој привреде и пољопривреде и остала улагања која су се финансирала искључиво из општинског буџета навести у другим информацијама.

У 2023. години је примјетан мањи број јавних позива од стране међународних донатора. Због тренутне ситуације у свијету, многе стране организације су средства усмјерила на подручја погођена ратом тако да су много мање финансирале развојне пројекте у Босни и Херцеговини.

II Преглед пројеката

1. Пројектне активности

Одсјек за ЛЕР и ЕИ припрема, кандидује и учествује у реализацији и праћењу низа пројеката од значаја за развој Општине. У 2023. години је настављана сарадња са међународним организацијама и донаторима, као што су: Развојни програм Уједињених нација (UNDP), USAID и Институт за развој младих КУЛТ, Савјет Европе и бројним амбасадама.

У 2023. години је припремљено и кандидовано укупно **32** пројекта (укупне вриједности **3.489.875,64 КМ**) од којих је 12 пројеката одобрено (укупне вриједности 775.976,36 КМ), 4 пројекта су одбијена, а за 16 пројеката нису познати резултати. Приликом одабира пројеката који ће се кандидовати водило се рачуна да све мјесне заједнице и области буду заступљене, те да њихова имплементација допринесе побољшању квалитета живота свих грађана и унапређењу привредног развоја.

Табела 1. Преглед свих припремљених и кандидованих пројеката у 2023. години

Р/Б	НАЗИВ ПРОЈЕКТА	Очекивани резултати	Донатор	Укупна вриједност/ КМ	Буџет Општине/ КМ	Донаторска средства/ КМ
1.	Реализација активности из Оперативног плана -реализован-	Замијењена столарија на канцеларији МЗ Борово Поље, набављене климе и намјештај за 2 МЗ, набављени компјутери за 3 МЗ	УНДП	25.258,08	7.258,08	18.000,00
2.	Изградња бунара у МЗ и уградња столарије на објекту Друштвеног дома у МЗ Дуго Поље -реализован-	Изграђен артешки бунар и замијењена столарија на сали у Друштвеном дому у МЗ Дуго Поље	УНДП	50.460,00	22.460,00	28.000,00
3.	Асфалтирање 6 мањих сокака у МЗ Таревци -реализован-	Асфалтиране улице у МЗ Таревци	Федерално Министарство расељених особа и избјеглица	114.375,28	57.187,63	57.187,65
4.	Стварање бољих услова за боравак и одвијање наставе у школи	Замјена вањске ПВЦ столарије	Бугарска амбасада	76.812,00	0,00	76.812,00

	-нису познати резултати-					
5.	Унапређење услова за пружање здравствене заштите у ДЗ у Модричи -нису познати резултати-	Реконструкција просторија Дома здравља	Бугарска амбасада	257.394,69	0,00	257.394,69
6.	Омогућити стварање услова за кориштење природних ресурса и развој социјалног предузетништва -нису познати резултати-	Обезбјеђивање продајног објекта за УЖ „Искра“ Модрича, набавка намјештаја, компјутерске опреме, промотивног материјала, едукације и плата за запосленог	Канадски фонд	83.639,61	0,00	83.639,61
7.	Асфалтирање пута Гаревац-Чардак у Модричи -одбијен-	Асфалтиран пут	Средишњи државни уред за Хрвате изван Републике Хрватске	250.000,00	50.000,00	200.000,00
8.	"Образовање припада и мени" -реализован-	Изграђен тоалет за инвалидна лица	Словачка амбасада	5.830,00	0,00	5.830,00
9.	"Побољшање услова за пружање здравствене заштите" -одбијен-	Реконструкција просторија у Дому здравља	Словачка амбасада	13.520,00	3.150,00	10.370,00
10.	"Обнова фонда народне ношње, те поставка и промоција кореографије традиционалних игара Модриче и околине" -одбијен-	Набављена ношња за Културно-умјетничко друштво „Модрича“	Министарство просвјете и културе РС	15.800,00	1.300,00	14.500,00
11.	Културни развој општине Модрича	Набављене дрвене кућице и бина за	Министарство цивилних послова	83.395,98	33.395,98	50.000,00

	-одбијен-	потребе одржавања сајмова и манифестација				
12.	Унапређење животних услова у ромским насељима у Модричи -одобрен-	Асфалтиране улице у насељу Стражевац и Новосадске улице	Министарство за људска права и избјеглице	115.713,00	35.713,00	80.000,00
13.	Јачање капацитета Друштвеног центра -реализован-	Набављена дрвена кућица за УЖ „Искра“ и одржане радионица за жене и дјецу	УНДП	16.020,00	7.020,00	9.000,00
14.	Модернизација и асфалтирање мањег сокака према главном путу и основној школи у дужини од 200 м -нису познати резултати-	Асфалтиран сокак у дужини од 200м	Федерално Министарство расељених особа и избјеглица	24.102,00	7.230,60	16.871,40
15.	Модернизација мањег сокака према основној школи у Кладарима Доњим у дужини од 80 м -нису познати резултати-	Асфалтиран сокак у дужини од 80м	Федерално Министарство расељених особа и избјеглица	9.734,40	2.960,32	6.814,08
16.	Изградња фудбалског терена са вјештачком подлогом -нису познати резултати-	Изграђен фудбалски терен	Федерално Министарство расељених особа и избјеглица	464.384,70	139.315,41	325.072,29
17.	Изградња дјечијег игралишта на тартан подлози у близини насеља Ислам варош -нису познати резултати-	Изграђено савремено дјечије игралиште	Федерално Министарство расељених особа и избјеглица	52.035,75	15.610,72	36.425,03
18.	Изградња фекалне	Изграђена фекална	Федерално Министарство	69.930,32	20.979,10	48.951,22

	канализационе мреже у Вуковарској и Хамбуршкој улици -нису познати резултати-	канализација у Вуковарској и Хамбуршкој улици	во расељених особа и избјеглица			
19.	Асфалтирање и освјетљење улица у насељу Шљивик у Модричи -нису познати резултати-	Постављено освјетљење и асфалтирана улица	Федерално Министарство расељених особа и избјеглица	318.672,50	95.601,75	223.070,75
20.	Асфалтирање 5 мањих улица у повратничким МЗ -нису познати резултати-	Асфалтирано 5 мањих улица	Федерално Министарство расељених особа и избјеглица	149.771,70	44.931,51	104.840,19
21.	Пресвлачење улица Фадила Душиновића и Посавско-требавског одреда у Модричи -нису познати резултати-	Пресвучене улице Фадила Душиновића и Посавско-требавског одреда	Федерално Министарство расељених особа и избјеглица	174.330,00	52.299,00	122.031,00
22.	Асфалтирање приступних путева према спортско рекреативном комплексу у Модричи -нису познати резултати-	Асфалтирана 2 приступна пута према спортско-рекреативном комплексу	Федерално Министарство расељених особа и избјеглица	44.413,00	13.323,90	31.089,00
23.	Модернизација и асфалтирање путева у МЗ Таревци -нису познати резултати-	Асфалтирани путеви у МЗ Милошевац	Федерално Министарство расељених особа и избјеглица	109.732,55	16.459,89	93.272,66
24.	Асфалтирање пута у МЗ Добриња -нису познати резултати-	Асфалтиран пут у МЗ Добриња	Федерално Министарство расељених особа и избјеглица	84.240,00	0,00	84.240,00
25.	Проширење капацитета дјечијег	Проширени капацитети за 4 вртићке	Министарство за људска права и	427.989,18	327.989,18	100.000,00

	обданишта у ЈПУ Наша радост Модрича -нису познати резултати-	групе	избјеглице БиХ			
26.	Набавка климе и организовање едукативних радионица за чланице Удружења -нису познати резултати-	Набављена клима за продајну кућицу УЖ „Искра“ Модрича	Снага локалног	4.000,00	0,00	4.000,00
27.	Набавка урбаног мобиљара за стари објект вртића -одобрен-	Набављен мобиљар за двориште старог вртића	Европска унија	9.600,00	1.100,00	8.500,00
28.	Diaspora invest -у имплементациј и-	Додјела грантова за новоснована предузећа која имају везе са дијаспором	USAID	140.000,00	70.000,00	70.000,00
29.	Асфалтирање локалног пута кроз насеље Кужњача -у имплементациј и-	Асфалтиран пут	Федерално Министарст во расељених особа и избјеглица	50.000,00	0,00	50.000,00
30.	Адаптација гријања у старом објекту ЈПУ Наша радост Модрича -одобрен-	Адаптирано гријање на старом објекту вртића	Федерално Министарст во расељених особа и избјеглица	20.000,00	0,00	20.000,00
31.	Наставак изградње спортске дворане у МЗ Врањак -одобрен-	Извршени инфраструкту рни радови на спортској дворани	Агенција за аграрна плаћања - по правилнику	50.000,00	0,00	50.000,00
32.	Асфалтирање улице Јанка Веселиновића (фаза 2) -реализован-	Завршена 2. фаза асфалтирања улице Јанка Веселиновића	Федерално Министарст во расељених особа и избјеглица	178.700,00	64.350,00	114.350,00
УКУПНО:				3.489.857,64	1.089.596,07	2.400.261,57

Што се тиче одобрених пројеката који су припремани, кандидовани и имплементирани у претходној години, можемо их груписати у вишегодишње пројекте, пројекте који су започели и завршили у 2023. години, те пројекте који су аплицирани и одобрени у 2023. години а биће имплементирани у 2024. години.

1.1.1. Вишегодишњи пројекти

1. **„Јачање улоге мјесних заједница у БиХ“** – Општина Модрича једна је од 41 општине у БиХ која учествују у пројекту „Јачање улоге мјесних заједница у Босни и Херцеговини“. Имплементација је почела 2020. године, а завршиће се 2024. године. Циљ овог пројекта је унапређење квалитета живота грађана Босне и Херцеговине кроз оснажене мјесне заједнице које потпомажу активан ангажман грађанки и грађана у јавном животу и доводе до демократских промјена на локалном нивоу. Ово је заједнички пројекат Владе Швајцарске и Шведске, који у Босни и Херцеговини реализује Развојни програм Уједињених нација (УНДП).

Општина Модрича одабрала је пет мјесних заједница у којим се реализује пројекат и чији савјети активно учествују у свим пројектним активностима, а то су: Скугрић, Милошевац, Таревци, Дуго Поље и Модрича 5. У 2023. години дио активности је реализован у мјесним заједницама Борово Поље, Гаревац, Чардак и Копривнска Требава. Такође, да би се створили услови за организацију различитих скупова, форума и зборов грађана, те других културних и забавних окупљања, Општина је уступила једну просторију за ове намјене у Српском културном центру, гдје је основан Друштвени центар.

У 2023. години су реализована 3 пројекта кроз пројекат „Јачање улоге мјесних заједница у БиХ“:

1. Реализација активности из Оперативног плана, укупна вриједност 25.258,08 КМ, од чега је УНДП обезбиједио 18.000,00 КМ, а Општина Модрича 7.258,08 КМ. Кроз пројекат је замијењена столарија на канцеларији МЗ Борово Поље, набављен намјештај и климе за канцеларије МЗ Борово Поље и Гаревац, те компјутери за канцеларије МЗ Борово Поље, Гаревац, Чардак и Копривнска Требава. Поред тога за чланове савјета свих мјесних заједница са подручја општине Модрича ће бити организоване обуке за одржавање форума грађана и примјену Методологије МЗ.

2. Изградња бунара у МЗ и уградња столарије на Друштвени дому у МЗ Дуго Поље, је наградни пројекат који је одобрен МЗ Дуго Поље која се показала као најактивнија у претходном периоду. Укупна вриједност пројекта износи 50.460,00 КМ, од чега је УНДП обезбиједио 28.000,00 КМ, а преосталих 22.460,00 КМ Општина Модрича. Пројектом је изграђен артешки бунар за потребе становника мјесне заједнице, те замијењена столарија на сали у Друштвеном дому мјесне заједнице.

3. Јачање капацитета Друштвеног центра, укупне вриједности 16.020,00 КМ, од чега је УНДП обезбиједио 9.000,00 КМ, а 7.020,00 КМ Општина Модрича. Циљ овог пројекта је јачање капацитета Друштвеног центра и стварање бољих услова за његове кориснике. Кроз пројекат је набављена дрвена кућица коју чланице Удружења жена „Искра“ Модрича користе као изложбени и продајни објекат, те је организован низ радионица за чланице наведеног Удружења и дјецу школског узраста.

2. „Пројекат помоћи локалној управи (eng. Local Governance ASSistance Activity-LGAA)“

Општина Модрича је у сарадњи са Америчком агенцијом за међународни развој (USAID) започела реализацију Пројекта помоћи локалној управи (eng. Local Governance ASSistance Activity-LGAA). LGAA је пројекат који ће пружати вишегодишњу техничку помоћ и развијати капацитете наше јединице локалне самоуправе (ЈЛС) у три главне области/ компоненте:

Компонента 1. Јачање капацитета ЈЛС за пружање транспарентних, одговорних и квалитетних услуга

У склопу ове компоненте LGAA ће радити на:

- Унапређењу система за пружање услуга,
- Унапређење локалних политика и регулаторног оквира,
- Унапређењу дигиталних алата и система.

У 2023. години је израђена комуникацијска стратегија и завршено мапирање потреба за израду ИТ-и стратегија.

Компонента 2. Омогућавање иницијатива одрживог развоја кроз партнерство с приватним сектором и цивилним друштвом, с циљем побољшања стимулативног пословног окружења

У склопу ове компоненте LGAA ће радити на:

- Унапређењу локалних система за одрживи развој,
- Унапређењу капацитета и механизма за развој и реализацију одрживих иницијатива,
- Унапређењу капацитета јединице за локални економски развој (ЈЕР) за припрему и реализацију иницијатива/инвестиција кроз уговоре са приватним сектором.

У 2023. години је спроведена почетна оцјена капацитета ЈЕР-а и привредног савјета (у Федерацији постоји Локално економско вијеће - ЛЕВ), успостављање механизма континуираног дијелења добрих пракси и преглед и анализа постојећих стратешких докумената.

Компонента 3. Унапређење комуникација јединица локалне самоуправе и сарадње са локалним заједницама и грађанима

У склопу ове компоненте LGAA ће радити на

- Успостављању савјетодавних панела грађана (eng. Citizens Advisory Panels- CAPs),
- Увођењу надзорних алата и инструмената за праћење и евалуацију процедура за планирање и израду годишњег буџета.

У 2023. години је дефинисан модел Савјетодавног панела грађана у сарадњи са ЈЛС, мапиране организације чији ће представници чинити Савјетодавни панел грађана, израђен иницијални План активности Савјетодавног панела грађана.

3. Пројекат „Diaspora invest“

„Diaspora invest“ је петогодишњи пројекат који се реализује уз подршку Америчке агенције за међународни развој (USAID). Циљ пројекта је унапређење сарадње са дијаспором, мапирање потенцијалних инвеститора из дијаспоре, те оснивање Фонда за додјелу бесповратних средстава из којег ће се инвеститорима додјелјивати бесповратна средства. Поред тога, пројектом ће бити пружена и техничка помоћ у смислу осмишљавања слогана, брендирања, управљања профилима на друштвеним мрежама и израда комуникацијске стратегије. Кроз пројекат ће бити формирана вибер група за дијаспору кроз коју ће дијелење информација бити убрзано и олакшано.

У 2023. години је потписан уговор са донатором и објављен јавни позив за кандидовање пословних идеја које ће бити финансијски поржане. Укупна вриједност Фонда износи 140.000,00 КМ, од чега су донатор и Општина Модрича обезбиједили једнаке износе од по 70.000,00 КМ. Позив је континуирано отворен и очекујемо у 2024. години прве пословне идеје које ћемо подржати.

4. **Израда и имплементација „Програма подршке развоју пословног сектора Општине Модрича 2024-2026.“** Циљ овог документа је креирање стратешког програма развоја на темељу укључивања и сарадње општинских власти и приватног сектора. Америчка агенција за међународни развој (USAID) нам је пружила менторску подршку за креирање наведеног документа. У 2023. години је именован Тим за креирање документа, спроведено анкетирање пословног сектора и њиховим потребама и проблемима и израђен нацрт документа. У 2024. години је планирано усвајање истог од стране начелника општине.
5. **„Унапређење маргинализованих група жена у Модричи“**, пројекат је започео у 2022. години када је расписан Јавни позив и изабрано 6 корисница за финансирање оснивања њихових власитих бизниса. У јануару 2023. године је са свих 6 корисница потписан Уговор, након чега је једна корисница одустала. Преосталих 5 корисница је регистровало своје пословне дјелатности које морају бити активне најмање 12 мјесеци. Током 2023. године Одсјек за ЛЕР и ЕИ је континуирано пружао менторску подршку свима њима.

1.1.2. Пројекти који су започети и завршени у 2023. години

У 2023. години 3 пројекта су и одобрена и завршена у истој години укупне вриједности 298.905,28 КМ од чега су донаторска средства у износу од 177.367,65 КМ, а остатак је обезбијеђен из буџета Општине Модрича.

Табела 2. Преглед одобрених и реализованих пројеката у 2023. години

Р/Б	НАЗИВ ПРОЈЕКТА	Донатор	Укупна вриједност/ КМ	Буџет Општине/ КМ	Донаторска средства/ КМ
1	Асфалтирање 6 мањих сокака у МЗ Таревци	Федерално министарство расељених особа и избјеглица	114.375,28	57.187,63	57.187,65
2	Образовање припада и мени- уређење тоалета за инвалиде	Словачка амбасада	5.830,00	0,00	5.830,00
3	Асфалтирање улице Јанка Веселиновића (фаза 2)	Федерално министарство расељених особа и избјеглица	178.700,00	64.350,00	114.350,00
УКУПНО:			298.905,28	121.537,63	177.367,65

У претходној години, од 32 аплицирана пројекта, 12 је одобрено за суфинансирање у укупном износу од 824.335,86 КМ, од чега су донаторска средства у износу од 550.867,65 КМ, а преосталих 273.468,21 КМ је обезбијеђено из буџета Општине.

Табела 3. Преглед свих пројеката одобрених у 2023. години који се финансирају из донаторских извора финансирања

Р/Б	НАЗИВ ПРОЈЕКТА	Укупна вриједност/ КМ	Буџет Општине/ КМ	Донаторска средства/ КМ
1	Реализација активности из Оперативног плана	25.258,08	7.258,08	18.000,00
2	Изградња бунара у МЗ и уградња столарије на друштвени дом у МЗ Дуго Поље	50.460,00	22.460,00	28.000,00
3	Асфалтирање 6 мањих сокака у МЗ Таревци	114.375,28	57.187,63	57.187,65
4	"Образовање припада и мени"	5.830,00	0,00	5.830,00
5	Унапређење животних услова у ромским насељима у Модричи	115.713,00	35.713,00	80.000,00
6	Јачање капацитета Друштвеног центра	16.020,00	7.020,00	9.000,00
7	Набавка урбаног мобилијара за стари објекат вртића	9.600,00	1.100,00	8.500,00
8	Diaspora invest	140.000,00	70.000,00	70.000,00
9	Асфалтирање локалног пута кроз насеље Кужњача	50.000,00	0,00	50.000,00
10	Адаптација гријања у старом објекту ЛПУ Наша радост Модрича	20.000,00	0,00	20.000,00
11	Изградња спортске дворане у МЗ Врањак	50.000,00	0,00	50.000,00
12	Асфалтирање улице Јанка Веселиновића (фаза 2)	178.700,00	64.350,00	114.350,00
УКУПНО:		775.956,36	265.088,71	510.867,65

III Закључак

Општинска управа ће и у наредној години интензивирати свој рад и активности које ће допринијети обезбјеђивању средстава из домаћих и страних фондова и достизању Циљева одрживог развоја и Агенде 2030. Основни циљ дјеловања је побољшање квалитета живота грађана општине Модрича и стварање услова за економски развој ЈЛС.

ОБРАЂИВАЧ:

Одјељење за привреду и друштвене дјелатности
Бојана Куршевић, мастер економије

ПРЕДЛАГАЧ:

НАЧЕЛНИК ОПШТИНЕ
Јовица Радуловић